

МОДУЛЬ 10

1. Вираження належності певній особі предмета або особи, що позначають місце дії. Уживання присвійних займенників у місцевому відмінку: а) рід (чоловічий, жіночий, середній); б) число (однина і множина).
2. Указівка на особу або предмет, що позначають місце дії. Уживання вказівних займенників у місцевому відмінку: а) рід (чоловічий, жіночий, середній); б) число (однина і множина).
3. Вираження часу дії. Уживання іменників-назв місяців у місцевому відмінку (*коли? у якому місяці?*). Уживання порядкових числівників (*котра година? о котрій годині?*).
4. Уживання складних речень зі словами *у (є), на чьому, у (є), на чий, у (є), на чийх; у (є), на якому, у (є), на якій, у (є), на яких*.
5. Текст «Мій вихідний день».

Повторення вивченого

1. а) Прочитайте діалоги.

1) – Махмуде, на якій вулиці розташована пошта?

– Пошта є на *центральной* вулиці.

– Ти хочеш надіслати листи?

– Так. Але спочатку я куплю конверти й марки.

2) – Моніко, ти знаєш нову адресу Діани?

– Так, знаю.

– На якій вулиці вона зараз мешкає?

– Зараз Діана мешкає на *Банковой* вулиці.

– У якому будинку?

– У *тридцять* другому.

– У якому під'їзді?

– У *п'ятому*.

– На якому поверсі розташована її квартира?

– На *сьомому* поверсі.

– У якій квартирі вона мешкає?

– У *двадцять восьмій*.

– Дякую, Моніко.

3) – Чене, у якому місті ти був на екскурсії?

– Я був в *українському* місті Івано-Франківськ. Ти чув про нього?

– Ні, не чув. Де воно розташоване?

– Івано-Франківськ розташований у *Західній* Україні. Це чудове місто!

4) – Хлопці, де ви купили квитки?

– На вокзалі, у касі.

– На якому вокзалі?

– На *Південному*.

5) – Дівчата, де ви познайомилися?

– У театрі.

– В *оперному*?

– Ні. У *драматичному*.

6) – Кевіне, де мешкає Ваша родина?

– Моя родина мешкає в Африці.

– У якій її частині?

– У *східній* частині.

б) Складіть діалоги за зразком.

2. Прочитайте речення. Слова в дужках поставте в потрібній формі.

1. Студенти беруть книжки в (університетський) бібліотеці. 2. Товариші поснідали в (студентський) їдальні. 3. Дівчата познайомилися в (Харківський) університеті. 4. Друзі написали адресу на (чистий) конверті. 5. Український друг мешкає в (новий) районі. 6. Викладач працює в (четвертий) аудиторії. 7. Хлопці грають у баскетбол на (спортивний) майдані. 8. У (південний) районах стоїть тепла погода.

2. Поставте питання до виділених слів.

1. Наші журнали стоять у *книжковій* шафі. 2. Студенти навчаються у *світлій* аудиторії. 3. Ми беремо гроші в *національному* банку. 4. Мій товариш працює на *харківському* заводі. 5. Його батьки мешкають у *великому* місті. 6. Юрист працює в *новому* кабінеті. 7. Студентка написала твір у *робочому* зошиті. 8. Українські бізнесмени працюють в *іноземних* країнах.

3. Дайте відповіді на питання.

1. На якому факультеті навчається твій старший брат? (економічний) 2. У якому університеті працює Ваш батько? (національний) 3. На якому поверсі розташований підготовчий факультет? (п'ятий) 4. На якій вулиці розташована студентська поліклініка? (Пушкінський) 5. У якій

квартирі мешкає Ахмед? (затишний) 6. У якому під'їзді розташована десята квартира? (перший)
7. У яких районах є високі будинки? (північний). 8. На якому майдані розташований університет?
(центральний)

4. Дайте відповіді на питання за зразком: – Ви знаєте, у якому гуртожитку живе Ахмед? (гуртожиток №5). – Він живе у п'ятому гуртожитку.

1. Ви знаєте, у якій країні живуть його батьки? (Іран) 2. Ви знаєте, у якій компанії працює цей юрист? (український) 3. Ви знаєте, у якому місті навчаються наші китайські друзі? (Пекін) 4. Ви знаєте, у якому деканаті лежать наші документи? (іноземний) 5. Ви знаєте, у якій їдальні снідає Діана? (студентський) 6. Ви знаєте, на якому стадіоні ми грали у футбол? (університетський) 7. Ти знаєш, у якій кав'ярні готують смачну каву? (новий) 8. Ти знаєш, у якому районі живе його родина? (східний)

5. Прочитайте прості речення. Утворіть складні речення зі сполучними словами *на, у (в) якому, якій, яких* за зразком: *Ми знаємо. У центральному районі будують великий стадіон. – Ми знаємо, у якому районі будують великий стадіон.*

1. Лікар запитав. Я відпочивав на Азовському морі. 2. Подруга запитала. Діана купила ці ліки у другій аптеці. 3. Товариш згадав. Він бачив цю дівчину в історичному музеї. 4. Друзі знають. Вони працюватимуть в українській компанії. 5. Оксана сказала. Вона народилася в південному місті. 6. Брати знають. Я навчатимуся в Києвському національному університеті. 7. Ахмед запитав. Чен вивчав біологію на біологічному факультеті. 8. Бізнесмени згадали. Вони познайомилися в українській столиці. 9. Андрій згадав. Його документи лежать у письмовому столі.

Вираження належності певній особі предмета або особи, що позначають місце дії. Місцевий відмінок присвійних займенників

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання присвійних займенників у місцевому відмінку й на питання до них.

Це мій стіл. *На моєму столі* лежать нові підручники, робочі зошити, словники.

На чиему столі лежать нові підручники, робочі зошити, словники?

Поряд стоїть моє ліжко. *На моєму ліжку* лежить ковдра.

На чиему ліжку лежить ковдра?

Праворуч стоїть моя шафа. *У моїй шафі* стоїть посуд.

У чийй шафі стоїть посуд?

Ліворуч мої вікна. *На моїх вікнах* стоять квіти.

На чийх вікнах стоять квіти?

Присвійні займенники. Місцевий відмінок. Однина. Множина

Чоловічий рід	Середній рід	Чоловічий рід Середній рід	Жіночий рід		Множина	
Чий?	Чие?	На, у (в) чиему?	Чия?	На, у (в) чийй?	Чиї	На, у (в) чийх?
Н.в.	Н.в.	М.в.	Н.в.	М.в.	Н.в.	М.в.
Мій	Моє	Моєму	Моя	Моїй	Мої	Моїх
Твій	Твоє	Твоєму	Твоя	Твоїй	Твої	Твоїх
Його						
Її						
Наш	Наше	Нашому	Наша	Нашій	Наші	Наших
Ваш	Ваше	Вашому	Ваша	Вашій	Ваші	Ваших
Їхній	Їхнє	Їхньому	Їхня	Їхній	Їхні	Їхніх

гир? (перший)
 ий університет?
 д? (гуртожиток)
 ній працює цей
 ? (Пекин) 4. Ви
 їдальні снідає
 срситетський)
 у районі живе
 у (в) якому, якій,
 знаємо, у якому
 іана купила ці
 музеї. 4. Друзі
 народилася в
 університеті.
 згадали. Вони
 мовному столі.

му відмінку й на
 си.

Множина
а, у (в) чийх?
М.в.
Моїх
Твоїх
Наших
Ваших
Їхніх

1. Напишіть речення. Замість крапок поставте потрібні слова.
 1. Це мій стіл. На ... лежать підручники. 2. Це моє ліжко. На .... лежить червона ковдра.
 3. Це моя шафа. У ... стоїть новий посуд. 4. Це мої вікна. На ... стоять білі квіти. 5. Це наша
кімната. У ... ми відпочиваємо. 6. Це їхні аудиторії. В ... висять мапи. 7. Це їхня кімната. В ...
 працюють студенти. 8. Це наші гуртожитки. У ... живуть іноземні студенти.

2. Напишіть відповіді на питання.
 1. На чьому столі лежать робочі зошити? (мій). 2. На чьому ліжку лежить подушка? (твій).
 3. У чий шафі стоять чашки? (його). 4. На чийх вікнах стоять квіти? (її). 5. У чий сумці лежать
 документи? (мій). 6. На чьому місці сидить новий студент? (твій). 7. У чий аудиторії працює
 група № 3? (наша). 8. У чийх зошитах добрі оцінки? (ваші).

3. Дайте відповіді на питання. Використайте подані в дужках слова в потрібній формі.
 1. Де будуватимуть завод? (наш промисловий район) 2. Де Ви зробили ремонт? (своя нова
 квартира) 3. Де викладач побачив помилки? (його робочий зошит) 4. Де ви завтра зустрінетеся?
 (її юридична фірма) 5. Де Оксана забула свої ключі? (моя синя куртка) 6. Де ми поведемо?
 (їхня заглиблена кімната) 7. Де ви зустріли Богдана? (наша наукова бібліотека) 8. Де Ви хочете
 працювати? (Ваша торговельна компанія)

4. а) Прочитайте діалоги.
1) – Маріс, ти знаєш, де навчаються ті хлопці? – Так, знаю. Вони навчаються на <i>нашому</i> факультеті.	4) – Хлопці, у <i>ваших</i> кімнатах тепло? – Так, тепло.
2) – Сашко, де лежать <i>наші</i> фотографії? – У <i>моїй</i> сумці.	5) – Ви взяли підручники в бібліотеці? – Так, узяли. – А де вони лежать? – У <i>його</i> столі.
3) – Рухлате, ти знайшов свої речі? – Так, друже. – Де ти забув їх? – У <i>нашій</i> аудиторії.	6) – Друзі, де ми дивитимемося нову стрічку? – У <i>їхній</i> великій кімнаті.
- б) Складіть діалоги за зразком.

**Указівка на особу або предмет, що позначають місце дії.
 Місцевий відмінок вказівних займенників**

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання вказівних займенників у місцевому відмінку й на питання до них.
 Мій словник лежить на столі. *На якому* столі лежить Ваш словник? Він лежить *на цьому* столі.
 Мій товариш живе у місті. *У якому* місті живе Ваш товариш? Він живе *в цьому* місті.
 Мій зошит лежить у сумці. *У якій* сумці лежить Ваш зошит? Він лежить *у тій* сумці.
 Студенти працюють в аудиторіях. *У яких* аудиторіях працюють студенти? Вони працюють *у тих* аудиторіях.

Вказівні займенники в місцевому відмінку

Чоловічий рід	Середній рід	Чоловічий рід Середній рід	Жіночий рід		Множина	
			Яка?	На, у (в) якій?	Які?	На, у (в) яких?
Якій?	Яке?	На, у (в) якому?	Яка?	На, у (в) якій?	Які?	На, у (в) яких?
Н.в.	Н.в.	М.в.	Н.в.	М.в.	Н.в.	М.в.
Цей	Це	Цьому	Ця	Цій	Ці	Цих
Той	Те	Тому	Та	Тій	Ті	Тих

3. Прочитайте речення, напишіть питання до вказівних займенників у місцевому відмінку.

1. У тій кімнаті стоять нові столи. 2. У цьому холодильнику лежать свіжі продукти. 3. У тій шафі висить наш одяг. 4. У цих гуртожитках житимуть іноземні студенти. 5. На тих великих вікнах стояли гарні квіти. 6. У тій газеті ми прочитали про Київ. 7. У цих парках люблять відпочивати молоді люди. 8. У тій бібліотеці ми взяли українські підручники.

4. Напишіть відповіді на питання, поставте слова в дужках у відповідній формі.

1. У яких районах збудували нові будинки? (ті) 2. У якій аптеці Ви купили ці ліки? (та) 3. У якому банку працює Ваш старший брат? (той) 4. У якому кафе ви познайомилися? (те) 5. У якому місті народилися її батьки? (це) 6. У якому підручнику студенти читають українські тексти? (цей) 7. На якій пошті вони купили конверти? (ця) 8. На яких вулицях розташовані університети? (ці)

5. Дайте відповіді-заперечення на питання за зразком: Ви купили комп'ютер у цьому магазині? – Ні, не в цьому, а в тому.

1. Ви завжди навчаєтеся в цій аудиторії? 2. Ти дивилася цікаву кінострічку в цьому кінопаляці? 3. Ви були в тих країнах? 4. Лікарня розташована на тій вулиці? 5. Олена хоче подивитися виставку в тому музеї? 6. Ви прочитали цікаву інформацію в цих журналах? 7. Андрій зустрів Віктора на тій станції метро? 8. Хлопці люблять відпочивати в цьому кафе?

 6. а) Прочитайте діалоги, зверніть увагу на вживання слів *інший, інша, інше, інші*.

1) – Джоне, ти мешкаєш у цій кімнаті? – Ні, не в цій. Тут мешкають Майкл і Нік, а я мешкаю в сусідній кімнаті.	4) – Вікторе Петровичу, Ви народилися в цьому місті? – Ні, не в цьому. В іншому.
2) – Пане викладачу, сьогодні ми навчатимемося в цьому кабінеті? – Так, у цьому.	5) – Лесю, ти купиш ці джинси? – Ні. – Чому? – Вони немодні. Я подивлюся в інших магазинах.
3) – Пане бібліотекарю, дайте, будь ласка, великий українсько-китайський словник. – Візьміть на полиці. – На цій полиці? – Ні. На тій.	6) – У цій шафі книжки? – Ні, в іншій. 7) – На цьому фото є твій брат? – Ні. Він є на іншому.

б) Складіть діалоги за зразком.

Вираження часу дії.

Вживання іменників-назв місяців у місцевому відмінку (коли? у якому місяці?)

Назви сезонів, місяців: що?

Зима	Весна	Літо	Осінь
Грудень	Березень	Червень	Вересень
Січень	Квітень	Липень	Жовтень
Лютий	Травень	Серпень	Листопад

Позначення часу: коли? = у якому місяці?

Узимку (взимку)	Навесні	Улітку (влітку)	Восени
У грудні	У березні	У червні	У вересні
У січні	У квітні	У липні	У жовтні
У лютому	У травні	У серпні	У листопаді

! Зверніть увагу. Лютий змінюється як прикметник.

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання іменників-назв місяців.

– Маріє, коли Ви народилися, узимку?

– Так, узимку.

– А у якому місяці?

– У грудні.

6. Прочитайте речення. Поставте питання до виділених слів.

1. У вересні я був у Києві. 2. У жовтні дерева стоять жовті й червоні. 3. У листопаді листя падає. 4. У грудні стоїть холодна погода. 5. У січні студенти складають іспити. 6. У лютому Марія відпочиватиме на Західній Україні. 7. Махмуд народився в березні. 8. У травні пані Олена була на конференції.

6. Напишіть відповіді на питання. Використайте слова в дужках у потрібній формі.

1. Коли Ви були у Львові? (квітень) 2. Коли Ви відпочиватимете на Азовському морі? (серпень) 3. Коли ці студенти складатимуть іспити? (липень) 4. Коли ти купив цю квартиру? (жовтень) 5. Коли пан Олександр буде в Одесі? (червень) 6. Коли вони сплатили за навчання? (вересень) 7. Коли ти взяв гроші в банку? (грудень) 8. Коли пані Вікторія написала заяву? (лютий)

Словотвір

! Зверніть увагу на утворення спільнокореневих слів.

Що?	Який? (Яка? Яке? Які?)
Осінь	Осінній (осіння, осіннє, осінні)
Зима	Зимовий (зимова, зимове, зимові)
Весна	Весняний (весняна, весняне, весняні)
Літо	Літній (літня, літнє, літні)

7. а) Прочитайте діалоги.

1) – Майкле, коли будуть іспити?

– Іспити будуть у червні.

– А літні канікули?

– У липні й серпні.

2) – Пене, коли ти купив новий комп'ютер?

– Узимку, у лютому.

3) – Світлано, у якому місяці ти народилася?

– У жовтні.

– А твій старший брат?

– Навесні, у травні.

4) – Андрію, коли твій товариш Богдан одружиться?

– Він одружиться влітку.

– У якому місяці?

– У серпні.

5) – Хлопці, де ви познайомилися?

– На спортивному майдані.

– А коли?

– Восени, у жовтні.

б) Складіть діалоги за зразком.

8. Назвіть: сезони, осінні, зимові, весняні, літні місяці.

Уживання порядкових числівників (котра година? о котрій годині?)

Прочитайте діалог, зверніть увагу на вираження часу.

1) – Скажіть, будь ласка, котра година?

– Зараз дев'ята година.

2) – Ахмеде, коли ти снідав?

– Я снідав о сьомій годині.

– А коли ти обідатимеш?

– О третій годині.

9. Напишіть речення за зразком: Прочитайте їх. Зараз сьома година. О (7) годині я снідаю. – Зараз сьома година. – О сьомій годині я снідаю.

1. Зараз восьма година. О (8) годині Чен робить рухавку. 2. Незабаром буде перша година.

О (1) годині буде екскурсія. 3. Зараз третя година. О (3) годині ми обідаємо. 4. Зараз четверта година. О (4) годині Моніка виконує домашнє завдання. 5. Незабаром буде шоста година. О (6) годині сестри відпочиватимуть у парку. 6. Незабаром буде дев'ята година. О (9) годині ми питимемо чай. 7. Уже десята година. Об (11) годині хлопці вже відпочивають.

! Зверніть увагу на особливості вираження часу:

	Котра година? Година + хвили́на	О котрій годині? Година + хвили́на
9.05	1) Дев'ять нуль п'ять. 2) Дев'ята година п'ять хвилин. 3) П'ять хвилин <u>на</u> десяту (годину).	1) О дев'ятій нуль п'ять. 2) О дев'ятій годині п'ять хвилин. 3) П'ять хвилин <u>на</u> десяту (годину).
9.30	1) Дев'ять тридцять. 2) Дев'ята година тридцять хвилин. 3) Пів <u>на</u> десяту (годину).	1) О дев'ятій тридцять. 2) О дев'ятій годині тридцять хвилин. 3) О пів <u>на</u> десяту (годину).
9.40	1) Дев'ять сорок. 2) Дев'ята година сорок хвилин. 3) <u>За</u> двадцять хвилин десята (година).	1) О дев'ятій сорок. 2) О дев'ятій годині сорок хвилин. 3) <u>За</u> двадцять хвилин десята (година).

 10. а) Прочитайте діалоги.

1) – Пані Оксано, скажіть, будь ласка, котра година? – Зараз <i>десять хвилин на десяту</i> . (9.10).	3) – Дівчата, коли ми обідатимемо? – <i>Пів на третю</i> (14.30).
2) – Вибачте, Ви не знаєте, о котрій годині перерва? – Знаю. <i>О першій годині п'ятнадцять хвилин</i> (13.15).	4) – Ване, котра зараз година? – <i>За п'ять хвилин шоста</i> . – О котрій годині будуть новини? – <i>О шостій</i> (18.00).

б) Складіть діалоги за зразком.

11. Запитайте в товариша, котра година. Використайте подані відповіді, а також можливі синонімічні конструкції.

10.30, 10.05, 10.45, 11.10, 11.30, 11.55, 12.00, 12.03, 12.20, 13.15, 13.50, 14.00, 14.25, 15.30, 15.40, 16.05, 17.35, 18.30, 19.45, 20.50, 21.00, 22.10, 23.30, 24.00.

 Складні речення зі словами *у (в), на чиєму, у (в), на чий, у (в), на чийх; у (в), на якому, у (в), на якій, у (в), на яких*

Прочитайте речення, зверніть увагу на утворення складного речення.

Прості речення: Я знаю. Марія живе у нашому гуртожитку.

Складне речення: Я знаю, у чиєму гуртожитку живе Марія.

Я не знаю, у чиєму гуртожитку живе Марія.

– Ви знаєте, у чиєму гуртожитку живе Марія?

Прості речення: Я знаю. Ахмед живе в цьому гуртожитку.

Складне речення: Я знаю, у якому гуртожитку живе Ахмед.

Я не знаю, у якому гуртожитку живе Ахмед.

– Ви знаєте, у якому гуртожитку живе Ахмед?

5. Напишіть складні речення зі сполучними словами *у (в), на якому, чиєму, у (в), на якій, чий, у (в), на яких, чийх*.

1. Подруга знає, ... аудиторії ми навчалися вчора. 2. Мама запитала, ... магазині Марія купила цю книжку. 3. Товариш сказав, ... місті живе його родина. 4. Друзі запитали, ... лікарні я

Зараз четверта шоста година. О (9) годині ми

і?
на
хвилин.
годину).
ть хвилин.
хвилин.
а (година).

обідатимемо? .30).
година?
юста.
дуть новини?
иві синонімічні
14.25, 15.30,

ій, чий, у (е),
азині Марія
... лікарні я

працюватиму. 5. Чен сказав, ... кафе він сьогодні обідав. 6. Ми знаємо, ... поверхах навчаються наші студенти. 7. Ахмед запитав, ... аудиторії сидить наш викладач. 8. Брат сказав, ... вулиці розташований театр.

6. Прочитайте прості речення. Напишіть складні речення за зразком: Андрій не знає. Мій брат працює в нашій лікарні. – Андрій не знає, у чийй лікарні працює мій брат.

1. Викладач запитав студентку. Перекладач працює у тому кабінеті. 2. Батьки запитали Богдана. Він купив підручник у цьому магазині. 3. Ми запитасмо подругу. Ми пообідаємо в нашій їдальні. 4. Товариші не сказали. Вони відпочивали на тому морі. 5. Бібліотекар сказав. Студенти візьмуть словники у їхній бібліотеці. 6. Подруга не сказала. Вона житиме в тім районі. 7. Ви не знаєте. Раніше я жив на цій вулиці. 8. Ти бачив. Група № 2 працює у вашій аудиторії.

7. Закінчіть речення за зразком: Товариш запитав, на якій вулиці ... – Товариш запитав, на якій вулиці живе моя подруга.

1. Подруга не знає, у якому магазині ... 2. Бібліотекар запитав студентів, у чийй кімнаті ... 3. Ти не бачив, у якій квартирі ... 4. Викладач запитав, у якому місті ... 5. Студент побачив, у якому кафе ... 6. Товариші сказали, у якій аптеці ... 7. Я запитав Андрія, у якій поліклініці ... 8. Ви не знаєте, на якому поверсі ... 9. Ми знаємо, у чийй аудиторії ...

8. а) Прочитайте діалоги.

- 1) – Маріє, ти знаєш, у чийй групі навчається Діана?
– Так. Вона навчається в нашій групі.
- 2) – Ти знаєш, у якому місті живе його сестра?
– Його сестра живе у цьому місті.
- 3) – Пані секретарко, Ви знаєте, у якому кабінеті зараз перекладач?
– Не знаю. Подивіться, будь ласка, у тому кабінеті.
- 4) – Богдане, ти бачив, на якому поверсі розташований комп'ютерний кабінет, на цьому чи на тому?
– Ні, Андрію, не знаю. Запитай Оксану.
- 5) – Студенти, у чиему зошиті добрі оцінки?
– У його зошиті добрі оцінки.

б) Складіть діалоги за зразком.

- 9. Прочитайте речення, уживаючи дієслова в майбутньому часі.
Це гуртожиток № 5. У ньому живуть іноземні студенти.
Це гуртожиток № 5, у якому живуть іноземні студенти.
Це місто Харків. У ньому ми познайомилися.
Це місто Харків, у якому ми познайомилися.
Це кімната № 8. У ній мешкає мій китайський товариш.
Це кімната № 8, у якій мешкає мій китайський товариш.
Це нові аудиторії. У них ми навчасмося.
Це нові аудиторії, у яких ми навчасмося.

10. Прочитайте прості речення. Утворіть складні речення зі словами у (е), на якому, у (е), на якій, у (е), на яких.

1. Це будинок. У ньому мешкає мій український друг. 2. Там місто. У ньому навчатимуться іноземні студенти. 3. Це лікарня. У ній працює мій батько. 4. Це студентська їдальня. У ній люблять обідати наші студенти. 5. Це центральні вулиці. На них розташовані магазини, банки, кав'ярні. 6. Це зелені парки. У них люблять відпочивати наші подруги. 7. Це великий майдан. На ньому розташований Харківський національний університет. 8. Це банк. У ньому ми беремо гроші.

11. Закінчіть речення.

1. Це його зошит, у якому ... . 2. Це її шафа, у якій ... . 3. Це наша дошка, на якій ... .
4. Це стадіон, на якому ... . 5. Там затишна кав'ярня, у якій ... . 6. Тут магазин, у якому ... .
7. Там стоять столи, на яких ... . 8. В Україні є Чорне море, на якому ... .

12. Допишіть слова у (е), на якому, у (в), на якій, у (в), на яких.

1. В університеті є підготовчий факультет, ... навчаються іноземні студенти. 2. На сьомому поверсі є кафе, ... студенти люблять снідати. 3. На п'ятому поверсі є бібліотека, ... іноземні студенти беруть книжки. 4. Поруч розташовані аудиторії, ... ми навчаємося. 5. Ліворуч є деканат, ... працюють секретарі. 6. На четвертому поверсі розташований комп'ютерний кабінет, ... стоять комп'ютери. 7. У центрі розташовані клуби, ... молоді люди відпочивають. 8. У кімнаті є велике вікно, ... стоять квіти.

Текст «Мій вихідний день»

1. Прочитайте, перекладіть і напишіть нові слова.

Вихідний, сусідній, медичний, медицина, довго, ванна, рушник, мило, рухавка, інтернет-кафе, електронний, повідомлення, справа, кінопалац, кросівки, проблема, починатися/початися (коли?де?), закінчуватися/закінчитися (коли?де?), спати/поспати, одягатися/одягтися, умиватися/умитися, прибирати/прибрати (що?де?), розмовляти/порозмовляти (про кого? що?), отримувати/отримати (що?де?), надсилати/надіслати (що?).

2. а) Прочитайте спільнокореневі слова.

Медицина – медичний, довгий – довго, рухатися – рухавка, повідомити – повідомлення, починатися – початок, закінчуватися – закінчення, одягатися – одяг, умиватися – умивальник, розмовляти – розмова.

б) Складіть речення з цими словами.

Зверніть увагу на словотвір:

<u>Рух</u> -а-ти-ся	<u>рух</u> -ав-к-а
<u>Повідом</u> -и-ти	<u>повідомл</u> -енн-я
<u>Поч</u> -а-ти-ся	<u>поч</u> -а-т-ок
<u>Закінч</u> -и-ти-ся	<u>закінч</u> -енн-я
<u>Одяг</u> -а-ти-ся	<u>одяг</u>
<u>Роз-мовл</u> -я-ти	<u>роз-мов</u> -а
<u>У-мив</u> -а-ти-ся	<u>у-мив</u> -альн-ик
<u>Мед-иц</u> -ин-а	<u>мед-ич</u> -н-ий <u>мед-ик</u> ц // ч // к

3. Прочитайте речення, напишіть питання до виділених слів.

1. Понеділок – *робочий* день. У понеділок ми навчаємося. 2. Неділя – *вихідний* день. У неділю студенти відпочивають. 3. *Сусідній* будинок – дуже старий. 3. *Медичний* університет розташований недалеко. 4. Його старший брат вивчає *медицину*. 5. Сьогодні я *довго* робив домашнє завдання. 6. *Ванна* розташована ліворуч. 7. У ванні висить мій *рушник*. 8. *Мило* лежить на умивальнику. 9. Уранці о сьомій годині товариші завжди роблять *рухавку*. 10. Студенти відпочивають у затишному *інтернет-кафе*. 11. Марія прочитала *електронне повідомлення*. 12. На вулиці Сумській розташований гарний *кінопалац*. 13. У спортивному магазині Чен купив зручні *кросівки*. 14. Це дуже *складна* проблема.

4. Складіть і напишіть словосполучення.

Іменники: день, справа, проблема, кінопалац, університет, повідомлення, інтернет-кафе, кімната, ванна, рушник, кросівки.

Прикметники: складний, зручний, вихідний, чистий, малий, сусідній, електронний, медичний, сучасний, добрий, затишний.

4. Прочитайте дієслова, запишіть і запам'ятайте їхнє дієвідмінювання:

Починатися, початися, закінчуватися, закінчитися, спати, поспати, одягатися, одягтися, умиватися, умитися, прибирати, прибрати, розмовляти, порозмовляти, отримувати, отримати, надсилати, надіслати.

5. Прочитайте речення, уживаючи дієслово у відповідній родовій формі.

1. Сьогодні вихідний день. У неділю я довго (спати). 2. Ти добре (поспати)? 3. Марія довго (одягатися). 4. Ви вже (одягнутися)? 5. Він швидко (умиватися). 6. Ти вже (умитися)? 7. Зараз я (прибирати) у своїй кімнаті. 8. Ми пообідали і (прибрати) на кухні. 9. У затишній кав'ярні дівчата довго (розмовляти). 10. Вони любили (порозмовляти). 11. Щодня Чен (отримувати) електронне повідомлення. 12. Учора моя сестра (отримати) лист. 13. Щомісяця батьки (надсилати) гроші. 14. Завтра він (надіслати) свою адресу. 15. Наші заняття починаються о восьмій годині й закінчуються о п'ятнадцятій годині.

6. Напишіть відповіді на питання, використайте подані слова у відповідній формі.

1. Який сьогодні день? (вихідний) 2. У якій кімнаті мешкають твої товариші? (сусідній) 3. У якому університеті навчається Ваш старший брат? (медичний) 4. Що він вивчає? (медицина) 5. Де висить чистий рушник і лежить мило? (ванна) 6. Що Ви робите вранці? (рухавка) 7. Де студенти надсилають повідомлення? (інтернет-кафе) 8. Що зараз робить Ван? (спати) 9. У якому кінопалаці подруги подивилися цікавий фільм? (той) 10. Що отримують студенти на занятті? (оцінка) 11. Що отримала Діана в деканаті? (документи) 12. У якому магазині Ви купили ці кросівки? (спортивний)

7. Прочитайте текст.

Мій вихідний день

Моє ім'я Кевін. Сьогодні неділя – вихідний день. У неділю я та мої товариші не навчаємося в університеті. Ми відпочиваємо в нашому гуртожитку. Наш гуртожиток № 5 розташований на вулиці Ціліноградська. У цьому гуртожитку мешкають іноземні студенти. Поряд розташований гуртожиток № 8. У тому гуртожитку мешкають наші українські друзі. Вони навчаються в медичному університеті, у якому вивчають медицину.

Кімната № 53, у якій мешкають наші арабські друзі, розташована на третьому поверсі. На другому поверсі розташована кімната № 45, у якій мешкають наші китайські товариші. Наша кімната розташована на третьому поверсі. Уранці я довго сплю. Потім лежу у своєму м'якому та зручному ліжку й дивлюся телевізор. У нашій кімнаті стоїть велика шафа, у якій висить наш одяг. О десятій годині я беру свій одяг і одягаюся. Душова тех розташована на першому поверсі. Я беру рушник і мило. У ванні я вмиваюся. О дванадцятій годині на стадіоні я й мої товариші робимо рухавку. Сьогодні в сусідньому магазині ми купили свіжі продукти: хліб, молоко, овочі. У нашому холодильнику лежали м'ясо, риба, стояли сік і вода. На кухні ми приготували смачний сніданок. Ми поснідали в нашій кімнаті. Я з'їв салат, рибу, випив молоко. Сьогодні я черговий. Я прибрав у кімнаті, помив посуд.

На нашій вулиці, де розташоване інтернет-кафе, ми п'ємо чорну каву, дивимося новини, цікаві фільми. Сьогодні я отримав електронний лист. Батьки запитали мене про моє життя в Харкові, про навчання в національному університеті. Я теж надіслав повідомлення, у якому розповів про своє здоров'я, про свої справи, про своїх гарних товаришів. Я часто згадую про своїх батьків.

Удень о чотирнадцятій годині ми були в центрі, на вулиці Пушкінська. На цій вулиці розташований банк, у якому ми отримуємо гроші. На вулиці Сумська розташований кінопалац, у якому ми дивимось іноземні фільми. На тій вулиці також розташований спортивний магазин, у якому я купив нові кросівки. Я і мої друзі любимо спорт. Щонеділі на нашому стадіоні ми граємо у футбол або баскетбол.

Увечері я зробив домашнє завдання: написав вправи, переклав нові слова, прочитав цікавий текст, вивчив діалоги. Потім я та мої товариші пили чай, слухали сучасну музику, розмовляли про наші проблеми, про навчання й відпочинок.

– Привіт, Чене, як твої справи?

– Привіт, Аміре. Дякую, все гаразд. Ти знаєш Вану?

– Ні.

– Познайомся, будь ласка.

– Ване, у якій групі ти навчаєшся?

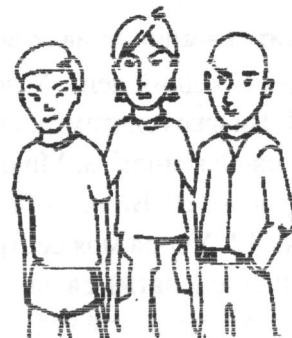
– Я навчаюся у групі № 16.

– У якому місті ти народився?

– Я народився в Пекіні.

– Ване, у яких українських містах ти був?

– Я був на заході, у Львові, а також у Києві. Львів і Київ – це чудові старі міста, у яких живуть цікаві люди. Улітку я відпочиватиму на півдні, на Чорному морі.

8. Доповніть речення словами з тексту.

1. Наш гуртожиток № 5 розташований на ... 2. На ... вулиці розташований гуртожиток № 8. 3. Наші українські друзі навчаються в ... університеті, у якому вивчають ... 4. На ... поверсі розташована кімната № 45, у якій ... наші китайські товариші. 5. Я беру свій одяг і ... 6. У душовій я ... 7. В ... я надіслав повідомлення. 8. На вулиці ... розташований банк, у якому ми отримуємо ... 9. На вулиці ... розташований кінопалац, у якому ми дивимось іноземні ... 10. На ... вулиці також розташований спортивний магазин, у якому я купив нові ...

9. Дайте відповіді на питання за текстом.

1. Який день неділя? 2. Студенти навчаються в неділю? 3. Де розташований гуртожиток № 5? 4. Які студенти мешкають у цьому гуртожитку? 5. Який гуртожиток розташований поряд? 6. У якому гуртожитку мешкають українські друзі? 7. У якому університеті вони навчаються? 8. Що вивчають українські друзі? 9. На яких поверхах розташовані кімната № 53 й кімната № 45? 10. Хто там мешкає? 11. Чия кімната розташована на третьому поверсі? 12. Що зробив Кевін уранці? 13. Що робили Кевін і його товариші в інтернет-кафе? 14. Де були Кевін і його друзі удень? 15. Що вони робили увечері? 16. У якій групі навчається Ван? 17. У якому місті він народився? 18. У яких українських містах був Ван? 19. На якому морі він відпочиватиме влітку?

10. Перекажіть текст.

11. Запитайте у своїх друзів про їхній вихідний день.

Самостійна робота

1. Напишіть речення. Замість крапок поставте виділені слова в потрібній формі.

1. Це наше місто. У ... є університети, банки, музеї, заводи, фабрики. 2. Це наш університет. У ... є підготовчий факультет. 3. Це Ваш магазин? У ... є молоко? 4. Це наш кабінет. У ... стоять сучасні комп'ютери. 5. Це моя аудиторія. У ... стоять нові меблі. 6. Це моє помешкання. У ... живе моя родина. 7. Це його подруга. У ... є український словник. 8. Це її робочий зошит. У ... робочому зошиті добрі оцінки.

2. Напишіть питання до виділених слів.

1. На моєму столі лежить контрольний зошит. 2. Ми взяли книжки в нашій бібліотеці. 3. Ахмед навчається на моєму факультеті. 4. Юрист працює у своїй компанії. 5. У його домашньому завданні є помилки. 6. У її будинку мешкає відомий спортсмен. 7. У їхніх банках працюють наші друзі. 8. На твоєму фото я побачив свого товариша.

3. Дайте відповіді на питання.

1. У цьому чи в тому університеті навчаються китайські студенти? 2. У тому чи в цьому великому місті є цирк? 3. У цій чи в тій старій кав'ярні любить відпочивати твоя сестра? 4. У тому чи в цьому комп'ютерному центрі стоять ваші комп'ютери? 5. У тій чи в цій аудиторії працює третя група? 6. У тих чи в цих українських банках працюють українські економісти? 7. На тому чи на цьому стадіоні грають у баскетбол іноземні студенти?

4. Прочитайте прості речення. Напишіть складні речення із сполучними словами *у (в), на якому, чієму, у (в), на якій, чий, у (в), на яких, чийх* за зразком: *Моніка запитала. Я працюю в нашому університеті. – Моніка запитала, у чієму університеті я працюю.*

1. Викладач запитав Кевіна. Він мешкає в тому гуртожитку. 2. Хлопці не знають. Товариш купив кросівки в цьому магазині. 3. Ми запитасмо дівчину. Вона навчатиметься в нашій групі. 4. Сестра не сказала. Вона отримує листи на тій пошті. 5. Чен сказав. Товариші мешкатимуть у його кімнаті. 6. Подруга не сказала. Ми дивитимемося фільм в тім кінопалаці. 7. Ви знаєте. Я надсилаю повідомлення в нашому інтернет-кафе. 8. Я знаю. Чисті рушники лежать у Вашій шафі.

5. Закінчіть речення за зразком: *Чоловік запитав, на якій вулиці ... – Чоловік запитав, на якій вулиці розташований клуб.*

1. Діана не знає, у якому кінопалаці ... 2. Кевін запитав друзів, у чий кімнаті ... 3. Ти не бачив, у якій аудиторії ... 4. Моніка запитала, у якому інтернет-кафе ... 5. Студент побачив, у якому магазині ... 6. Товариші сказали, на якій пошті ... 7. Ван запитав Андрія, у яких районах ... 8. Ви не знаєте, на якому майдані ...

6. Допишіть слова *у (в), на якому, у (в), на якій, у (в), на яких*.

1. У місті є парк, ... люблять відпочивати Чен і його друзі. 2. На першому поверсі є інтернет-кафе, ... подруги люблять пити чорну каву. 3. На центральній вулиці є модний магазин, ... дівчата одягаються. 4. На вулиці Сумській розташований магазин, ... ми купуємо спортивний одяг. 5. Ліворуч стоїть ліжко, ... я сплю. 6. У центрі розташована пошта, ... ми отримуємо листи. 7. Це електронне повідомлення, ... я прочитав новину. 8. У кімнаті є велика шафа, ... висять чисті одяг і рушники.

7. Дайте відповіді на питання.

1. На якій вулиці розташований Ваш гуртожиток? 2. На якому поверсі розташована Ваша кімната? 3. Ви знаєте, хто мешкає в сусідній кімнаті? 4. Ви робите рухавку вранці? 5. Ви часто надсилаєте повідомлення? 6. Що Ви отримуєте на пошті? 7. Де Ви дивитися фільми? 8. Як Ваші справи? 9. Що Ви робите у вихідний день? 10. Ви любите довго спати? 11. Ви модно одягаєтеся? 12. Ви часто прибираєте кімнату? 13. Де Ви вмиваєтеся? 14. Про що люблять розмовляти Ваші товариші?

 8. а) Прочитайте діалоги.

1) – Джоне, о котрій годині починаються заняття?
– Вони починаються о восьмій годині.
– А коли вони закінчуються?
– О першій (годині) п'ятнадцять.

4) – Олено, о котрій годині ти прокидаєшся щодня?
– О пів на сьому.
– О котрій годині ти лягаєш спати?
– Я лягаю спати о десятій годині.

- 2) – Діано, о котрій годині ти отримала мое повідомлення?
– О пів на четверту.
- 3) – Богдане, коли в Україні починається зима?
– У грудні.
– А коли зима закінчується?
– У лютому.
- 5) – Ване, коли Ви почали вивчати українську мову?
– У вересні.
- 6) – Друзі, коли ви відпочиваєте?
– Ми відпочиваємо в суботу й неділю.
– Як ви відпочиваєте?
– Ми довго спимо, багато гуляємо, читаємо, дивимося кінострічки, граємо в різні ігри.
- б) Складіть діалоги за зразком.
9. Напишіть твір «Мій вихідний день».

Ви вже знаєте!

1. Як з'ясувати належність певній особі предмета або особи, що позначають місце дії.
– На чиему столі лежить словник?
– Він лежить на моєму столі.
2. Як вказати на особу або предмет, що позначають місце дії.
– У якій аудиторії навчається група № 8?
– Група № 8 навчається в цій аудиторії.
3. Як сказати про час дії, що відбувалася в певному місяці.
– У якому місяці Ви будете відпочивати?
– Я відпочиватиму в липні.
4. Як запитати й відповісти, котра година.
– Скажіть, будь ласка, котра година зараз?
– Зараз дванадцята година.
5. Як запитати про поінформованість співрозмовника.
– Студенти, ви знаєте, о котрій годині завтра почнуться заняття?
– Так, знаємо. О десятій годині.
6. Як розповісти про свій вихідний день.